

נכבד ונערך: אריה משה, יואל בקל, עו"ד רוני מלכיה, מרסלוג רזר

נושא מספר 16:

נסיעה בדרך שאינה עירונית

דרכים, מהירות מרבית ומספור כבישים

סוגי דרכים

- דרך מהירה - מצוינת בצבע צבע **כחול**. דרך שאינה עירונית המיועדת לכלי רכב בלבד. המהירות המרבית בדרך זו היא הגבוהה ביותר. כביש בעל ספרה אחת.
- דרך ראשית - מצוינת בצבע צבע **אדום**. דרך ראשית מחברת בין שני ערים כאשר לאורכה מקשרת דרכים נוספות כגון: דרך ראשית, אזורית ומקומית. מסומנת בספרה אחת או שתיים.
- דרך אזורית - מצוינת בצבע צבע **ירוק**. דרך היוצאת מדרך ראשית או המקשרת בין דרכים ראשיות. מסומנת ב-3 ספרות.
- דרך מקומית - מצוינת בצבע צבע **שחור**. דרך שבה המהירות נמוכה ומאפשרת אפשרות הגעה לבתי מגורים וכיו"ב. מסומנת ב-4 ספרות.

מספר הכביש מצוין באמצע השלט.

סוגי דרכים

דרך שאינה עירונית – נחשבת לכל סוג דרך אשר אינה דרך עירונית.

- מהירות מרבית עומדת על **80** קמ"ש כאשר אין שטח הפרדה בנוי, אלא אם הוצב תמרור האומר אחרת.
- מהירות מרבית עומדת על **90** קמ"ש כאשר יש שטח הפרדה בנוי, אלא אם מוצב תמרור המורה אחרת.

סוגי דרכים

דרך מהירה – דרך שאינה עירונית אשר יש בה לפחות 2 כבישים בעלי 2 נתיבים לפחות לכל כיוון, ובין הכבישים ישנו שטח הפרדה. הדרך המהירה מיועדת לרכב ממונע בלבד (אסור לבני אדם ובע"ח).

בכניסה לדרך המהירה יופיעו התמרורים   וביציאה ממנה יופיע התמרור

• המהירות המרבית בדרך מהירה עומדת על קמ"ש, אלא אם כן צוין אחרת.

• בדרך מהירה אין צמתים, מפגש מסילת ברזל, גישה מחצרות בתים וכו'

סוגי נתיבים בדרך

נתיב תחבורה ציבורית (נת"צ) - כביש המיועד לתחבורה ציבורית בלבד, על כל סוגיה (אוטובוסים, מוניות שירות ומוניות). הוא על פי רוב הנתיב הימני הקיצוני בכביש, או הנתיב הפנימי בכביש (במקרה ויש נת"צ מקביל בכיוון הנגדי). מסומן על הכביש בצבע צהוב.

- כאשר הנת"צ מוצב בצד הימני של הכביש מותר לרוכבי אופניים להשתמש בו.

- אדם בעל תו נכה לרכב יכול לנסוע בנת"צ גם כאשר האדם הנוהג ברכב אינו נכה (אך הנכה נוסע יחד עמו ברכב).

צומת ומחלף

מפגש דרכים שונות יכול להווצר ע"י:

1. צומת - מבנה נפוץ של צומת הוא בצורת צלב שבו שתי דרכים חוצות זו את זו.

2. מחלף - מבנה הנדסי המאפשר הפרדה מפלסית של מסילות רכבת, כבישים או שבילים באמצעות גשר אחד או יותר, ובכך מפריד את התנועה המגיעה מכיוונים מנוגדים למפלסים שונים זה מעל זה ומונע מפגש ביניהם- מה שמאפשר את זרימת התנועה ללא צורך בעצירה, ועל כן לא קיים מחלף מרומזה.

שולי הכביש

שול הדרך נחשב לשטח הסמוך לשפת הכביש כאשר אין מדרכה סביב. אורכו של השול הינו מקצה הכביש ועד מרחק של שלושה מטרים מהכביש (או עד מפגש עם תעלת ניקוז).

- תפקידו של השול הוא לשמש מקום מילוט במקרה בו נוצרת סכנה בכביש.
- כאשר מדובר בכביש דו סטרי צר שני רכבים הבאים מכיוונים מנוגדים סוטים ימינה ככל האפשר ובמקרה הצורך נוסעים גם על השול.
- רכב ציבורי (משטרת, צבאי, עירוני, רפואי) רשאי לעצור ולעמוד בשולי דרך בין עירונית המסומנת כדרך ראשית.
- כמו כן נסיעה בשול מותרת לטרקטור, רכב איטי ולרכב לא מנועי.

ירידה לשולי הכביש

לפני ירידה לשולי הכביש בדרך בין עירונית חובה:

- להסתכל לכל הצדדים כדי לבדוק את מצב התנועה בכביש.
- לאותת לכיוון השול ולרדת לאט ובבטחה.
- לאחר הירידה לשול יש להעמיד את הרכב רחוק ככל האפשר משפת הכביש.

כאשר עולים מהשול לכביש יש צורך:

- להתבונן הטב כדי לבדוק את מצב התנועה.
- לאותת לכיוון הכביש ולעלות אליו בצורה מתונה.

תאונה בשול הכביש

- חי-זיו ושני קריאף, בני זוג בשנות ה-20 לחייהם מקריית מלאכי, נהרגו בחודש יולי 2011.
- סמוך למחלף יבנה הרגיש חי-זיו שמשוהו אינו כשורה. כשעצר את המכונית הבין שיש פנצ'ר בצמיג.
- תוך כדי החלפת הגלגל פגעה בשניים משאית. הנהג, רוני לוי בן 31 מיפו, עצר לכמה שניות, אך מיד חזר בו ונס מהמקום, משאיר את שני וחי לדמם למוות.
- נהג משאית נוסף לא הבחין בגופת זיו-חי שרועה על הכביש ודרס אותו שוב. הנהג השני נחקר ושוחרר כעבור זמן קצר, משהתברר שפעל כשורה.

נהיגה במורד הדרך

מאפייני הדרך ההררית כוללת ככביש צר, פיתולים, עקומות חדות ושיפועים חדים.

כאשר רכב יורד במורד הדרך ישנה סכנה כי הנהג יאבד שליטה על הרכב עקב 'אובדן כושר בלימה'.

כדי למנוע הישנות מקרה מעין זה ישנם מס' כללים:

- הימנעות משימוש תכוף בבלמים, שימוש רצוף וממושך בבלמים עלול לגרום להתחממות ופגיעה בכושר בלימת הרכב.
- ככל שהירידה תלולה יותר יש לשמור על הילוך נמוך יותר.

נהיגה במורד הדרך

- אסור בשום מקרה להשתמש בהילוך ניוטרל (סרק) – אחד ההילוכים חייב להיות פעיל.
- ברכב בעל תיבת הילוכים אוטומטית על הנהג להאט לסירוגין בעזרת הבלם ולשלב להילוך נמוך.
- יש לזכור כי במעלה הדרך כאשר הדרך צרה הרכב היורד ייתן זכות קדימה לרכב העולה.

מפגש מסילת ברזל

מקום בו הדרך נפגשת יחד עם מסילת ברזל החוצה אותה נקרא 'מפגש מסילת ברזל'.

לפני מסילת ברזל יופיעו התמרורים הבאים:

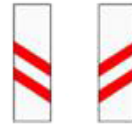
תמרור אזהרה 300 מטרים לפני מפגש מסילת ברזל.

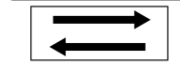
אזהרה כללית מפני מפגש מסילת ברזל.

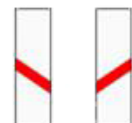
תמרור אזהרה 200 מטרים לפני מפגש מסילת ברזל

החצים מראים על כיווני הרכבת במסילה (בתמונה רכבות לשני הכיוונים).

תמרור אזהרה 100 מטרים לפני מפגש מסילת ברזל

מפגש מסילת ברזל

מקום בו הדרך נפגשת יחד עם מסילת ברזל החוצה אותה נקרא 'מפגש מסילת ברזל'.

לפני מסילת ברזל יופיעו התמרורים הבאים:

אזהרה כללית מפני מפגש מסילת ברזל.

תמרור אזהרה 10 מטרים לפני מפגש מסילת ברזל אחת.

החצים מראים על כיווני הרכבת במסילה (בתמונה רכבות לשני הכיוונים).

תמרור אזהרה 10 מטרים לפני מפגש מסילת ברזל (יותר מאחת).

מפגש מסילת ברזל

- נהג המתקרב למפגש מסילת ברזל חייב להאט תמיד (כדי שיוכל לעצור במידת הצורך).
- כאשר לפני מסילת הברזל ישנו קו עצירה חובה לעצור.
- במידה ולפני מסילת הברזל ישנו מחסום יש לעצור 4 מטרים לפני מסילת הברזל.
- כאשר לפני מסילת הברזל מוצב תמרור עצור חייב הנהג לעצור, לכבות רדיו, לפתוח את חלון הנהג, להאזין ולבדוק אם יש רכבת מתקרבת.

אזור עבודות בכביש

כאשר מוצב התמרור סימן שישנם עבודות סלילה ושיפוץ הכביש, התמרורים והסימונים הזמניים באותו הכביש יופיעו בצבע כתום.

- כאשר בדרך זו ישנם סדקים, בורות ומהמורות, חייב הנהג להאט ולהתאים את מהירות הנסיעה שלו לתנאי הדרך.

מבדק עצמי

- ❖ לפניכם קוד QR. סרקו את הקוד באמצעות המכשיר הסלולארי* וענו על השאלות.
- ❖ כדי לערוך מבחן כיתתי ניתן ללחוץ על סמל ה-QR במצגת, הבחינה תפתח על גבי דפדפן המחשב.

* ניתן להוריד אפליקציה לסריקה באמצעות חיפוש בחנות האפליקציות של מכשירכם.

